

VAALIAIKANA.

Kir. Sulo Salalampi.

Vaalit, ne ensimmäiset "maailman kansanvaltaisimman" tavan mukaan toimitetut, olivat juuri menneet. Sanomalehdet, yksinpä suomettarilaisetkin, olivat lihavilla kirjaimilla painattaneet sosialistien voittoa ilmaisevat numerot äänien jakautumisesta. Meitä istui useampiakin "vaalivarsoja" — sellaisia, jotka ikämme tai jonkun muun "yhteiskuntaa hyödyttävän" syyn vuoksi kykenimme vaan toisia "syyttömiä" usuttamaan — yhdessä kasassa. Puhelimme vaalipäivien kokemuksista: mitä kukin oli kuullut ja nähnyt.

Yksi kertoi yltä, toinen toista. Monen kertomukselle naurrettiin niin, että välivuoria vailla olevaa vatsanahkaa kirveli, kun se selkäruotoa hankasi. Mutta kun jouduttiin Vänskän Aatun kertomukseen niin ei enää tiedetty olisiko itketty vai naurattu. Joku taisi jo tietääkin mille kannalle osuttiin koska yritti nauramaankin. Mutta kun Aatu, joka oli perin tokinainen lii-koja leikkejä suvaitsematon mies, tiuskasi:

— Kitas pienemmäksi! — hölmistyti hänkin ja alkoi ihmetellä Aatun kertomusta.

Ja ihmettelemistä se tosiaan sietikin.

Aatu oli näette... Mutta mitäpä minä sitä tuppaan kertoamaan. Kertokoon Aatu itse. Hän sen paremmin muistaakin.

Kuulkaa nyt! Aatu kertoo:

Oli ensimmäisen vaalipäivän edellinen aamu. Olin menossa ensimmäiseen torppaan sinä päivänä. Kolistelin portaiden edessä lunta koivistani ja mietin mitä ensimmäiseksi sanoisin. Minulla

kun näetkös on hidas puhe ja kankea kieli kuin ennen Mooseksella. Sitä siinä miettiessäni sysäytyy tuvan ovi yht'äkkiä auki ja ovesta pötkii pelloille minkä suinkin ennättää muuan mies väsky kainalossa. Muutaman askeleen päässä hänestä tulee toinen ja pitkävärtinen kirves ojona olevassa kädessä:

— Senkin akutaattorit! — Kyllä minä teille sen vietäville...

Minä peräydyin vähän syrjään. Säikähdin näette moista pölyä. Mutta perässäpäin tuleva mies — nähtävästi torpan isäntä — huomasi minut. Käsi painui alas ja voimalause jäi kesken, vaikka sillä näkyi olevan erittäin hyvä halu tulla ulos kokonaan. Hän alkoi — ensin minua tervehdittyään — hillityllä, suuttumuksen murtamalla äänellä puhua:

— Noista akutaattoreista on näinä päivinä ollut pahemmasa kuin pulassa. Ei saa niiltä enää siuaaman rauhaa. — Mutta vieras on hyvä tulee tupaan. En minä sentään oikeita ihmisiä sillä tavalla ulos kuskaa.

Minun päässäni kulkevat ne niin sanotut ajatukset tavallisissa oloissa hyvin hitaasti, mutta sillä kertaa ne mylläsivät kun turpiinilla pyörítettävät myllyn kivet, jauhoivat niin että...

— Tulkaa nyt vaan vieras tupaan! Ei minua pelätä tarvitse! — sanoi isäntä taaskin ja minun ei auttanut mun kun mennä.

Sisällä ei ollutkaan ensin mitään hätää. Isäntä oli päältä nähden niin rauhallinen kuin ihminen vaaliaikana olla voi. Harmista värähtelevällä äänellä vaan kertoi miten hän ensin aamulla kuskasi ulos suomettaren lähetin, sitten maalaisliittolaisen, kolmantena kristillisen ja äsken sen nuorsuomalaisen.

— Vielähän niitä pahuuksia kuuntelisi, jos ne olisivat ihmiksi — sanoi isäntä, — mutta kun pakanat haukkuvat toisiaan niin hävyttömästi. — Yhdessä sitten kuitenkin ovat kansau vaaroja tuhlaamassa.

Tämä minua jo vähän rohkaisi. Mutta pidin suuni kiltisti kiini kun isäntä vielä jatkoi:

— Lauulevat, ettej näin torpissa mitään ymmärretä, että täällä sitä nyt vaan tartutaan joka konkkuun.

— Onkos isäntä sitte sosialisti? — sanoin minä jo.

— Sosialisti minä todellisesti olen ja sitä olen ollut jo siitä saakka kun pikku poikana ollessani isävainajan kanssa sain torpasta nimismiehen suosiollisella avulla lähteä mieron tielle.

Se oli jo enemmän kuin mitä minä Mooses meininkeineni osasin odottaakaan:

— No sepä hyvä! — sanoin minä. — Joko te tiedätte mihin se viiva vedetään?

Mutta sitä minun poika paran ei olisi pitänyt sanoa. Isäntä tulistui siitä kun...

— Vai sellaisella asialla tekin...

Kirves, joka oli vähän aikaa ollut penkin alla, kohosi taas yhtäkkiä ja minun oli kun olikin ilman pitkiä katostelemisia lähdeittävä. Ja niin minä teinkin. Huomasin toki sen, että sellaisten patriarkkain kanssa ei ainakaan vaaliaikana voida leikitellä.

Kävin minä vielä sinä päivänä useissa torpissa, mutta niistä kertominen ei kuulu tähän.

Semmoistakin sitä voi tapahtua.

PIENI TÄHTENI.

Kun sa katsot kirkassilmä
Häipyy kuura kulmiltain,
Kun sa hymyyt hyvähuuli
Sulaa routa povessain.

Silmissäsi lemmen säde,
Huultes hymy hyvyiden;
Hetkeks hukkuu surrut, kirot
Kun ma sua katselen.

